

Uunga siunnersuut: Aalisarnermi saniatigut pisat pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat

Inatsisartut aalisarneq pillugu inatsisaanni nr. 29, 23. maj 2024-meersumi § 46, imm. 1, nr. 1-3, kiisalu 5 aamma 6 aamma § 68, imm. 2 naapertorlugit imatut aalajangersaasoqarpoq:

Kapitali 1

Sumiiffik nassuiaatillu

Atuuffia

§ 1. Nalunaarut Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaani kalaallinut nunanillu allaneersunut inuussutissarsiutigalugu aalisartunut atuuppoq.

Imm. 2. Nalunaarut tamatuma saniatigut inuussutissarsiutigiginagu, piumasaqaataasutut akuersissuteqarluni saarullinniarnermut atuuppoq.

Imm. 3. Nalunaarut taamatuttaaq nunat tamalaat imartaanni kalaallit pisassaannik aalisarnernut atuuppoq, NEAFC-mi imaluunniit NAFO-mi aqutsinerit naapertorlugit imaluunniit akuersissut pineqartoq naapertorlugu pissallutik.

Nassuiaatit

§ 2. Nalunaarummi matumani uku imatut paasineqassapput:

- 1) "Aalisarneq pillugu inatsit": Aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat qaqugukkulluunniit atuuttoq.
- 2) "Saniatigut pisat": Imaani uumasut pisarineqartut tamarmik, soorlu aalisakkat, miluumasut, timmissat, pupiit koralillu:
 - a) angallatip aalisarnissamut akuersissutaanut ilaanngitsut,
 - b) minnerpaaffissamik eqquutsitsinngitsut, ilanngussaq 1 naapertorlugu, imaluunniit
 - c) aalisagaqatigiiaanut ataasiakkaanut sakkunik inerteqqutaasunik pisarineqartut.
- 3) "Nuna tamakkerlugu pisassiissutit": pisarineqarsinnaasut tamarmiusut ilaat, nunamut ataatsimut pisassiissutigineqartut.
- 4) "Igitsineq": Pisanik imaanut igitsineq.
- 5) "Angalaneq": Piffissaq angallatip useqartinnani aalisarluni aallartinneraniit tamakkiisumik usingiarnissaa tikillugu.
- 6) "Aalisagaqatigiiaat VME-qarneranut takussutissiisut": Uumasut imaani uumassusillit ataqatigiiaarneranni mianerisarialinnik peqarneranik takutitsisut. Uumasut tamakku tassaapput sukaasat, koralit uumassusillit pupiillu.

Imm. 2. Nalunaarummi taaguutitut atorineqartunut nassuiaatit Aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 29, 23. maj 2024-meersumi allassimasut aamma atuupput.

Kapitali 2

Saniatigut pisanik naatsorsuineq nalunaarsuinerlu

§ 3. Aalisarnermik ingerlatsisup saniatigut pisat tamaasa naatsorsussavai.

Imm. 2. Saniatigut pisanik kalinnerit/amoornerit aalisarnermi atortut atorneqartut imaluunniit aalisarnermi atortut atorneqartut imaarnerisa kingorna pisat tamarmiusut oqimaassusaasa procentiannik naatsorsorneqassapput, § 13. naapertorlugu.

Imm. 3. Angallatip saniatigut pisai angallammiittut piffissami pineqartumi angalanermi pisat tamarmiusut procentiannik naatsorsorneqassapput, § 19, imm. 1 aamma 2 naapertorlugu, umiarsuup allattaavii malillugit angallatip pitsaassutsimik pissuteqartumik eqqagai ilanngullugit.

Imm. 4. Tulannermi saniatigut pisat annertussusaat angalanermi pisat tamarmiusut oqimaassusiisa procentiannik naatsorsorneqassapput, umiarsuup allattaavii malillugit angallatip pitsaassutsimik pissuteqartumik eqqagai ilanngullugit, § 19, imm. 3 naapertorlugu.

Imm. 5. Nakkutilliinermut oqartussanit aalajangersarneqartumik pisanit nalaatsortumik, pisalli tamarmiusut isigalugit agguaqatigiissillugu pitsaaqataannik tigusinikkut saniatigut pisat naatsorsorneqassapput.

§ 4. Naalakkersuisup aalisarnermut akisussaasup saniatigut pisat akuersissummik pigisallip ukiumut pisasaanit ilanngaaticissavai, akuersissummik pigisaqanngippat nuna tamakkerlugu pisassiissutinit atuuttunit ilanngaaticissavai. Tamakkununngali ilaanngillat imaanut avalatsitseqqiinerit, § 6. naapertorlugu.

§ 5. Bundgarninik pisat imaanut avalatseqqinneqartut, § 6, imm. 5 naapertorlugu, saniatigut pisaanngillat.

Imm. 2. Raajarniarnissamut akuersissut pinnagu aalisagaqatigiiaanik tamanik sinerissap qanittuani aalisarnissamut akuersissut aalisagaqatigiiaanik pisassiissuteqarfiunngitsunik aalisarsinnaanermut piginnaatitsivoq, ilanngussaq 2 naapertorlugu. Matumani pisat saniatigut pisatut isigineqanngillat.

Kapitali 3

Imaanut avalatsitseqqittarneq aamma igitsinissamut inerteqquteqarneq

§ 6. Aalisagaqatigiiaat ilanngussami 3-mi allattorsimasut imaanut avalatseqqinneqassapput.

Imm. 2. Saattuat angutivissat, Chionoecetes opilio, minnerpaaffissaliussamit minnerusut imaanut avalatseqqinneqassapput.

Imm. 3. Saattuat BCD-imik (Bitter Crab Disease) tunillanneqarsimasut imaanut avalatseqqinneqassanngillat, piuneerutsitassanngorlugilli nunamut tulaanneqassapput.

Imm. 4. Bundgarninik saniatigut pisat imaanut avalatseqqinneqarsinnaapput.

Imm. 5. Bundgarninik aalisarnermi aalisakkat minnerpaaffissaliussamit minnerusut, ilanngussaq 1 naapertorlugu imaanut avalatseqqinneqassapput.

Imm. 6. Imaanut avalatsitseqqinnerit tamarmik sapinngisamik avalatseqqinneqartut amerlanerpaat uumaannartinnissaanik qulakkeerisumik pissapput.

§ 7. Pisaq angallammut qaqitsinnagu qassutinit avalatseqqinneqaqqusaanngilaq (kaanngartitsineq), taamaattorli imm. 2 takuuk.

Imm. 2. Aalisakkanik ikerinnarsiortunik qalorsuarnik aalisarnermi pisat tamarmiusut ilaannakortulluunniit imm. 1 apeqqutaatinnagu angallammut qaqitsinnagit avalatseqqinneqarsinnaapput, qalorsuit qilernerat qalorsuit takissusaata 7/8-annik qaangiisimanngippata.

Eqalussuit saniatigut pisat

§ 8. Angallammi eqalussuit avaleraannik peersisoqaqqusaanngilaq (eqalussuarnik avaleraajaaneq).

Imm. 2. Eqalussuit avaleraannik, uumasup timaanit tamakkiisumik peerneqarsimasunik angallammiittuuteqarneq, usilersorneq tulaassinerlu inerteqqutaapput.

Igitsinissamut inerteqquteqarneq

§ 9. Aalisagaqatigiiaat pisat suulluunniit ilanngussami 4-mi allassimasut angallammiittinneqassapput nunamullu tulaanneqarlutik, taamaattorli imm. 2 aamma 3, § 6, § 9, imm. 2 aamma § 12 takukkit.

Imm. 2. Kilisalluni raajarniutit angallammi tunisassiornissamut akuersissuteqanngitsut, igitsinissamut inerteqquteqarnermut ilaatinneqanngillat, imm. 1 naapertorlugu.

Imm. 3. Pisat angallammi tunisassiornermi ajoquserneqartut pitsaasuunnginnerat pissutigalugu imaanut iginneqarsinnaapput.

Imm. 4. Pitsaassuseq pissutigalugu iginneqartut, imm. 3 naaperlugu, koorinut allatulluunniit katersorneqassapput oqimaalutarneqarlutillu igitsinnagillu umiarsuup allattaavianut nalunaarsorneqassallutik.

Imaani Uumasut Ataqaqatigiiaarneranni Mianerisarialinnut (VME)-qarneranut takussutissiisut

§ 10. Aalisagaqatigiiaat VME-qarneranut takussutissiisut saniatigut pisat tamarmik umiarsuup allattaavianut oqimaassusaat ilanngullugit nalunaarsorneqassapput.

§ 11. Aalisarnerit aalisagaqatigiiaanik VME-eqarneranik takussutissiisunik pisaqarfiusut unitsinneqassapput, kalinnermi amoornermiluunniit ataatsimi imatut sinnerluguluunniit oqimaassuseqarpata:

1) Kilisannermut:

- a) sukaasat 7 kg,
- b) koralit uumasut 30 kg, imaluunniit
- c) pupiit 300 kg.

2) Ningittakkanut amoornermullu ataatsimut: Oqummersani 1.000-ni imaluunniit 1200 m.-inik takitigisumi, sorleq naannerunersoq malillugu pisani ataatsini oqummersani qulini aalisagaqatigiiaanik VME-qarneranik takussutissiisunik peqartillugu.

Imm. 2. Saniatigut pisaqarnerup aallartiffia naaffialu umiarsuup allattaaviinut allanneqartut iluanni piffinnit tamanit 2 sòmilit ataallugit qanitsigippata aalisarneq aallarteqqinneqaqquusaanngilaq, § 10 naapertorlugu.

§ 12. Aalisagaqatigiiaat VME-qarneranik takussutissiisut pisat igitsinissamut inerteqquteqarnermut ilaatinneqanngillat, § 9 naapertorlugu. Taamaattorli pisat umiarsuup allattaavianut nalunaarsorneqarsimappata nalunaarutigineqarsimappatalu aatsaat igitsisoqaqquusaavoq.

Kapitali 5

Saniatigut pisaqarnermi aalisarnerup nuunneqarnera unitsinneqarneralu

§ 13. Bundgarnit saattuanullu pullatit atornagit sakkunik allanik aalisarneq unitsinneqassaaq, kalinnermi/amoormi ataatsimi saniatigut pisat kalitat katillugit oqimaassusaasa 10 pct.-it sinnerpatigit, § 3, imm. 1 naapertorlugu.

Imm. 2. Imm. 1 naapertorlugu aalisarneq umiarsuup allattaavii malillugit kalinnerup aallartiffianiit kalikkunnaarfimmut 5 sòmilit ataallugit qanitsigisumi aallarteqqinneqaqquusaanngilaq, saniatigut pisaqarnerup piffissamit naaffianit umiarsuup allattaaviini nalunaarsorneqartumit nalunaaquttap akunneri 60-it qaangiutsinnagit, § 10 naapertorlugu.

Imm. 3. Tunngaviusumik titarnerup iluani ningittakkanik qassutinilluunniit aalisarnerit imm. 2-mi ilaatinneqanngillat. Aalisarneq umiarsuup allattaaviini allassimasutut kalinnerup aallartiffianiit kalikkunnaarfiullu akornanni titarnermiit 1 sòmilit ataallugit qanitsigisumi aallarteqqinneqaqquusaanngilaq, kalikkunnaarnermiit sivikinnerpaamik nalunaaquttap akunneri 24-t qaangiutsinnagit.

§ 14. Aalisarnerit § 13, imm. 1-mi pineqartut, § 13, imm. 2 aamma 3 apeqqutaatinnagit, qalorsuarni ristiniq panelinilluunniit, saniatigut pisanik pisarialimmik annertussusilimmik appartitsisussatut naleqquttunik ikkussisoqareerneratigut pisaqarfimmi aallarteqqinneqarsinnaapput. Taama ittunik ikkussineq qalorsuit qalorsuarnik allanik, panelinik ristiniilluunniit taama ittulinnaq taarserneqarnerannut naleqqersuunneqarpoq.

Imm. 2. Kalinnermi ataatsimi saniatigut pisat kalitat katillugit oqimaassusiisa 10 pct.-it sinnerpatigit, § 13 atuutissaaq.

§ 15. Raajarniarnermi (Pandalus Borealis) saniatigut pisat § 13, imm. 1-mi imaluunniit § 14, imm. 2-mi pineqartut 5 pct.-it sinnerpatigit raajarniarneq unitsinneqassaaq. § 13, imm. 2 kiisalu § 14, imm. 1 naapertorlugit aalisarneq aallarteqqinneqarsinnaavoq.

§ 16. Pullatinik kalunnernik amooreernermi pisat 20 pct.-ii minnerpaaffissaliussamit minnerusut qituttulluunniit paasinarsippata inuussutissarsiutigalugu saattuarniarneq unitsinneqassaaq, ilanngussaq 3 naapertorlugu. Aalisarneq tamatuma kingorna § 13, imm. 2 naapertorlugu nuunneqassaaq.

§ 17. Aalisagaqatigiinni aalajangersimasunik nuna tamakkerlugu pisassiissutit sumiiffimmi pisassiissuteqarfiusumi tamakkerlugit pisarineqarsimappata, pisassiiffiusumi tassani aalisarnerni allani kalinnermi ataatsimi saniatigut aalisagaqatigiinnik pineqartunik saniatigut pisat 5 pct.-it sinneqqusaanngilaat. Taamatuttaaq aalisarnermik nuussinermut aallartitseqqinnermullu tunngatillugu taamatut pisoqarpat § 13 atuutissaaq.

Imm. 2. Imm. 1 sanioqqunneqarsinnaavoq umiarsuaatileqatigiiffiup aalisarsinnaanermut akuersissutaani tamanna allassimappat, § 20 naapertorlugu.

Imartamik matusineq

§ 18. Naalakkersuisup aalisarnermut akisussaasup imartaq aalisarnermi atortunik aalajangersimasunik aalisarfiusoq matusinnaavaa, sumiiffimmi saniatigut pisanut killiliussat qaangerneqarsimasut paasineqarpat, §§ 13-17 aamma § 19 naapertorlugit.

Imm. 2. Imm. 1 naapertorlugu matusineq pillugu nalunaarut tamanut nalunaarutigineqassaaq imartamilu umiarsuarnut kiisalu kalaallit umiarsuaatileqatigiiffiitut kalluarneqartunut elektroniskimik tunniunneqassalluni. Angallatinut nunami EU-mi ilaasortami nalunaarsorsimasunut nalunaarut EU-kommissionimut nassiunneqassaaq. Nunat allat angallataannut nunami EU-mi ilaasortami nalunaarsorsimannngitsunut nalunaarut nuna tamakkerlugu aalisarnermut oqartussaasunut nassiunneqassaaq.

Imm. 3. Naalakkersuisup aalisarnermut akisussaasup imartaq matuneqarsimasooq ammaqqissinnaavaa, qaammatisiutini ullut 14-it kingorna imaluunniit nakkutilliinermik oqartussat nalilersuinerat naapertorlugu aalisarnerup nakkutigineqartup takutippagu saniatigut pisassanut procentit aalajangersarneqartut iluanni sumiiffimmi aalisartoqarsinnaasoq. Sumiiffimmik ammaqqinneq Naalakkersuisup aalisarnermut akisussaasup nalunaaruteqarneratigut pissaaq.

Imm. 4. Sumiiffiit matuneqarsimasut aalisarfioqqusaanngillat.

Kapitali 6

Aalajangersakkat allat

Saniatigut pisanik uninngasuuteqarneq

§ 19. Angalanermi sakkunik siullermik qaqitsinermi ullut unnuillu sisamat kingorna saniatigut pisat angallammiittuutit angallatip katillugit pisaasa oqimaassusaat 10 pct.-it sinneqqusaanngilaat, § 3, imm. 2 naapertorlugu.

Imm. 2. Angalanermi aalisarnermi atortunik qaqitsinermi ullut unnuillu sisamat inorpagit angallammi saniatigut pisanik uninngasuutit angallatip katillugit pisaasa oqimaassusaat 20 pct.-it sinneqqusaanngilaat.

Imm. 3. Tulannermi angallammi saniatigut pisanik uninngasuutit angalanerup sivisussusaa apeqqutaatinngu angallatip katillugit pisaasa oqimaassusaat 10 pct.-it sinneqqusaanngilaat.

Saniatigut pisat pisassiissutitut ilaatinneqartut

§ 20. Aalisarnerni aalisagaqatigiiaanik allanik pisaqanngitsoorfiunngitsuni aalisarsinnaanermut akuersissutilik, aalisagaqatigiit ataasiakkaat pisinnaasaat mianeralugit kiisalu Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoqarfiup naliliinera malillugu akuerineqarsinnaappat saniatigut pisaqarsinnaanissaanut killilimmik pisassinneqarsinnaavoq.

Saniatigut pisat akuersissummut ilaatinneqartut

§ 21. Nunat tamalaat akornanni isumaqatigiissutitik pisussaaffinnillu isumaqatigiissuteqarnermut atatillugu imaluunniit pisuni immikkut ittuni allani aalisarnissamut akuersissummi aalisartup piffissami killilikkami saniatigut pisisinnaasaasa annerpaaffissaat aalajangersarneqarsinnaavoq. Aalisagaqatigiiaanut ataasiakkaanut immikkut imaluunniit aalisagaqatigiinnut allanut angallatip akuersissuteqarfiginngisaanut ataatsimut annerpaaffissanik aalajangersaasoqarsinnaavoq.

Immikkut ittumik akuersinerit

§ 22. Naalakkersuisut pissutsit immikkut illuinnartut pissutissaqartitsippata aamma Kalaallit Nunaanni Pinngortitaleriffik tusarniareerlugu nalunaarummi matumani saniatigut pisanut minnerpaaffissaliunneqartut killiliunneqartullu pillugit allasimasunit immikkut akuersissummik nalunaaruteqarsinnaapput.

Kapitali 7

Pineqaatissiissutit

§ 23. § 3, § 6, § 7, imm. 1, § 8, § 9, imm. 1, 3 aamma 4, §§10 – 16, § 17, imm. 1, § 18, imm. 4 aamma § 19-inik unioqqutitsinerit Kalaallit Nunaanni pinerluttulerineq pillugu inatsimmi malittarisassat malillugit akiliisitsinikkut pineqaatissiinernik kinguneqarsinnaapput.

Imm. 2. Malitassanik, peqqussutitik, aalajangiinernillu kiisalu atugassarititanik Naalakkersuisunit aalajangersarneqartunik § 17, imm. 2, § 18, imm. 1, §§ 20 – 22 2 naapertorlugit atuutilersinneqartunik unioqqutitsinernut Kalaallit Nunaanni pinerluttulerineq pillugu inatsimmi malittarisassat malillugit akiliisitsinikkut pineqaatissiissutitik aalajangersaasoqarsinnaavoq.

Kapitali 8

Atortuulerfia

§ 24. Nalunaarut ulloq 1. xx 2025 atuutilissaaq.

Imm. 2. Tassunga peqatigitillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 14, 6. december 2011-meersoq atorunnaarsinneqarpoq.

Namminersorlutik Oqartussat, ulloq XX. XX 2025

Peter Borg

Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoq

/Emanuel Rosing